

Preek in de Avondmaalsdienst op Witte Donderdag, Capelle-Schollevaar, 21 april 2011, 19.30 uur

Thema: 'Krijgen de spotters gelijk?' naar aanleiding van Markus 15: 22-41 (kerntekst: vers 31)

1. Woorden kunnen je intens veel pijn doen...

Woorden kunnen je intens raken, woorden kunnen meer pijn doen dan een mes. Zo moet dat ook voor Jezus geweest zijn, daar, op Golgotha, waar Hij hangt te bloeden, waar de moordende pijnscheuten door Zijn lichaam trekken. Wij zien dat vaak afgebeeld als een rustig tafereel: daar hangen die drie mensen aan het kruis: Jezus in het midden. Maar wat er gebeurt is één niet aflatende marteling. Ik herinner me een artikel, jaren geleden, van prof. Bob Smalhout in de Telegraaf, waarin hij als medicus beschrijft welke onvoorstelbare pijnen een gekruisigde moet doorstaan: de spijkers door handen en voeten, of eigenlijk: door polsen en voeten, waar je aan hangt. Daarbij is Jezus eerst nog gegeseld, dus Zijn rug is helemaal opengereten, zó hangt Hij tegen die ruwe, splinterige houten balk. Om Zijn hoofd die afschuwelijke doornenkroon. Onvoorstelbaar.

En dan die woorden. 'Ha, Gij, die de tempel afbreekt en in drie dagen opbouwt, red Uzelf, kom af van het kruis!' De valse beschuldiging wordt hier omgezet in valse spot. Gewoon, door voorbijgangers. Ze blijven even staan, en ze lachen: 'Ha! Dat krijg je er nou van, als je zulke dingen zegt: Breek deze tempel af en ik zal hem in drie dagen weer opbouwen!' En met een brede grijns lopen ze door.

Daar staan de schriftgeleerden, en de overpriesters: 'Anderen heeft Hij gered, Zichzelf kan Hij niet redden!' Voelt u hoe intens gemeen deze woorden eruit geslingerd worden? Iemand pakken op het goede dat hij doet voor een ander, kun je iets bedenken wat laaghartiger is? Iemand de grond in trappen, juist vanwege het goede dat hij of zij deed. Je hebt kromgelegd voor je kinderen, om hun studie te betalen, je hebt ervoor overgewerkt tot diep in de nacht, nooit heb je kunnen sparen omdat je alles overhad voor die studie van de kinderen, en dan ben je met pensioen, en je hebt geen geld voor vakantie, en dan wordt er gezegd: 'Jullie zijn ook van die vrekkige saaie huismussen, nooit gaan jullie eens naar het buitenland!' Voelt u de pijn? Je hebt je altijd 300 % gegeven voor je werk, dag en nacht stond je klaar voor iedereen, je werd op handen gedragen, tot het niet meer lukte, en je instortte. Toen kwamen de opmerkingen: 'Altijd al gedacht dat jij het niet aankon. Tja, wie geen grenzen kan stellen is niet geschikt voor dit werk.' Wat een klap in je gezicht!

Na de bevalling van de derde blijf je gehandicapt voor het leven, vanwege ernstige bekkeninstabiliteit. En wat doet je man? Hij vindt een andere, gezonde vrouw leuker en laat je zitten.

Jij deed wat je kon, en juist dáárop valt een ander je aan. 'Anderen heeft Hij gered.' Ja, zéker heeft Jezus anderen gered. Blinden, zij kregen het licht terug in hun ogen, zelfs blindgeborenen, ze konden zien, voor het eerst van hun leven! Verlamden, ze huppelden en sprongen en dansten in het rond! Doven, voor het eerst gingen hun oren open! Bezetenen, ze werden bevrijd, eindelijk vonden ze de rust, de blijdschap, de vreugde. Zelfs doden: in Jezus' nabijheid kregen zij het leven terug! En deze schriftgeleerden, ze weten het, ze weten het allemaal! Weet u wat de evangelist Johannes schrijft, in hoofdstuk 12? 'De overpriesters beraadslaagden, om niet alleen Jezus, maar ook Lazarus te doden, daar vele Joden terwille van hém kwamen en in Jezus geloofden.' Ze wéten het, alles wat Jezus heeft gedaan, en ze erkennen het nog ook, schaamteloos, hondsbrutaal: 'Anderen heeft Hij gered, natuurlijk! Maar Zichzelf kan Hij niet redden.' Intens gemene woorden.

2. Alsof Jezus Zichzelf zou willen redden...!

Maar het is niet alleen gemeen, wat hier gezegd wordt, het is ook insinuerend, het is een verdachtmaking: alsof Jezus maar wat graag Zichzelf zou redden, maar er alleen niet toe in staat is! Alsof dat het doel van Zijn leven is: Zichzelf in veiligheid stellen, Zijn eigen positie beschermen, Zichzelf redden. Goed beschouwd zegt deze uitspraak alles over deze schriftgeleerden en overpriesters zélf! Zij zouden in Jezus' plaats nog maar één doel hebben gehad, één verlangen: zichzelf te redden! 'Hoe kom ik hieruit? Hoe kan ik wegluchten?' Dat zou hun enige gedachte zijn, als zij daar zouden hangen, in Jezus' plaats. Zoals de waard is, vertrouwt hij zijn gasten.

Maar Jezus is anders. Zo volstrekt anders. We hebben het eerder al gelezen, in de afgelopen periode: volledig vrijwillig en bewust ging Jezus Zijn lijden tegemoet, Hij koos voor de weg naar Jeruzalem, heel bewust, de Koning op de ezel.

'Anderen heeft Hij gered, Zichzelf kan Hij niet redden.' Het is gemeen, het is insinuerend, het is ook een leugen. Kán Jezus Zichzelf niet redden? Hij die de storm het zwijgen oplegde, Hij die over het water liep, Hij die met vijf broden en twee vissen duizenden mensen te eten gaf? Kán Jezus het niet? Een paar uur eerder, in de Hof van Gethsemane, trok Petrus zijn zwaard om Jezus te verdedigen. Toen hield Jezus hem tegen en zei: 'Petrus, stop! Wie naar het zwaard grijpen, zullen door het zwaard omkomen. Of denk je, dat ik Mijn Vader niet kan aanroepen, en dat Hij Mij dan niet op slag twaalf legioenen engelen terzijde zou stellen?' (Mattheüs 26: 53).

'Anderen heeft Hij gered, Zichzelf kan Hij niet redden!' Gemeene woorden, insinuerend, en nog onwaar ook. Ze zeggen het met een grijns van voldoening op hun gezicht. Zo, deze klus is geklaard. Eindelijk hebben we de overwinning binnen. Hij kan geen kant meer op!

Voelt u hoe intens uitdagend deze woorden Jezus in de oren geklonken moeten hebben? Wat zou je dan als mens liever willen, dan bewijzen dat het anders is? Wat zou je liever willen, dan inderdaad van dat kruis afspringen, en deze mensen doodsbleek van schrik laten zien dat je wel dégelijk die macht hebt? Als je nu van jezelf weet, dat je inderdaad bij machte bent om de situatie nu totaal, 180 graden om te draaien...

Jezus weet dat, inderdaad. Maar Hij kiest ervoor, om de marteling te ondergaan. Als een schaap, dat stom is voor zijn scheerders, zo doet Hij Zijn mond niet open. Op een afschuwelijke manier wordt Hij hier in de verleiding gebracht, om Zijn koninklijke macht te tonen en iedereen schrik aan te jagen, door inderdaad van het kruis af te komen. Zelfs nog hier, op Golgotha, is de duivel actief om Hem te verzoeken, zoals dat al begon tijdens de verzoeking in de woestijn. 'Laat het maar zien, dat Je zoveel macht hebt!' Het is een helse verzoeking.

3. En toch zijn de woorden van de spotters wáár!

Maar, gemeente, Jezus houdt stand. Hij houdt vol tot het einde, tot het bittere einde. Waarom? Omdat deze woorden, deze bijtende, spottende woorden, omdat deze leugenachtige woorden van Jezus' vijanden op een dieper niveau wel degelijk wáár zijn. Zonder het te beseffen zijn deze overpriesters en schriftgeleerden aan het profeteren. Dat komt vaker voor. Zo vertelt Johannes over de hogepriester Kajafas, dat hij een advies geeft aan de Hoge Raad, aan de vergadering van Joodse leiders: 'Gij beseft niet, dat het in uw belang is, dat één mens sterft voor het volk en niet het hele volk verloren gaat.' Zo zegt Kajafas dat. Met andere woorden: 'Laten we Jezus nu maar doden, anders komt er ellende van en oproer, en krijgen we misschien verschrikkelijke wraakacties van de Romeinen. Laat die éne nu maar sterven voor het volk, dan gaat niet het hele volk verloren.' En dan schrijft Johannes erbij: 'Hij zei dit niet uit zichzelf, maar als hogepriester van dat jaar profeteerde hij, dat Jezus zou sterven voor het volk.' Zo wordt er iets gezegd, dat een veel diepere lading blijkt te hebben.

Ook later gebeurt dat weer, als het volk staat te schreeuwen voor het gerechtsgebouw van Pilatus, en Pilatus dan zegt: 'Ik ben onschuldig aan Zijn bloed, gij moet zelf maar zien, wat ervan komt.' Wat is dan het antwoord van de opgehitste mensenmassa? 'Zijn bloed kome over ons, en over onze kinderen.' Daarmee bedoelden ze te zeggen: 'Wij nemen de verantwoordelijkheid op ons. Wij nemen het voor onze rekening!' Maar deze woorden hebben een diepere, profetische laag: immers, dat is de grootste rijkdom voor Israël, als het bloed van Jezus over dat volk mag komen, als het mag gaan schuilen onder dat bloed van Christus. 'Zijn bloed kome over ons en over onze kinderen.' Het zijn woorden van uitzinnige haat, maar op een dieper, profetisch niveau, woorden waarin gebeden wordt om het beste dat Israël zich kan wensen.

Zo zien we steeds uitspraken in de mond van Jezus' tegenstanders, die profetisch blijken te zijn. Ook hier, in Markus 15. 'Anderen heeft Hij gered, Zichzelf kan Hij niet redden.' Natuurlijk klopt dat niet, natuurlijk heeft Jezus wél de macht om Zichzelf te redden. Als het gaat om Zijn macht, dan is deze uitspraak een leugen. Maar tegelijk geldt: deze uitspraak is wáár, deze uitspraak is profetisch, want inderdaad: 'Anderen heeft Hij gered, Zichzelf kán Hij

niet redden, omdat Hij dat niet WIL!' Hij kán Zichzelf niet redden, omdat Hij maar één doel voor ogen heeft: ánderen redden! Juist omdat Hij anderen heeft gered en zál redden, kán Hij Zichzelf niet redden. Als Jezus hier zou kiezen voor Zichzelf, voor Zijn eigen veiligheid, voor Zijn eigen positie, dan zou Zijn verlossingswerk mislukt zijn. Dan waren u en ik reddeloos verloren! Dan zou Hij niet het offer hebben gebracht van Zijn leven, dat offer waardoor wij vergeving ontvangen, en nieuw leven. 'Anderen heeft Hij gered, Zichzelf kán Hij niet redden.' Inderdaad! Dat is die mysterieuze liefde, die wonderlijke, intense goedheid van onze Verlosser, Hij neemt onze plaats in! Om ons te redden, gaat Hij ten onder. Ik kreeg een prachtig boek voor mijn verjaardag, *Zijn naam is Jezus* van Max Lucado. In dat boek staan ergens twee bladzijden, met daarop maar twee zinnen. Zinnen die mij raakten: 'Het waren geen spijkers die God aan het kruis genageld hielden. Het was liefde.'

Jesaja 53: 'Om onze overtredingen werd Hij doorboord, om onze ongerechtigheden werd Hij verbrijzeld. De straf die ons de vrede aanbrengt, was op Hem, en door Zijn striemen is ons genezing geworden. Wij allen dwaalden als schapen, wij wendden ons ieder naar zijn eigen weg, maar de HERE heeft óns aller ongerechtigheid op Hém doen neerkomen.'

4. Wat een wonderlijke ruil!

Gemeente, dat is nu echt een wonderlijke ruil. Kunt u het volgen? Begrijpt u hoe dat kan? Zóveel liefde? Liefde, zélf s voor die overpriesters en schriftgeleerden, die daar staan te spotten? Want ook voor hun is er nog genadetijs, tijd om zich te bekeren. En we lezen in Handelingen 6: 7: 'Het getal van de volgelingen van Jezus in Jeruzalem nam zeer toe en een talrijke schare van de priesters gaf gehoor aan het geloof.'

Ook voor priesters, ook voor déze priesters en schriftgeleerden, geeft Jezus Zijn leven. Zullen ze dat erkend hebben? Dat weten we niet. Maar één ding weten we wel, één ding mag u weten: dat Jezus ook u uitnodigt om Hem te erkennen, om in diepe afhankelijkheid en eerbied te geloven, dat Hij ook voor u leed, ook voor u stierf. Gelooft u dat? Dat Hij uw plaats innam? Dat u daar had moeten hangen, maar dat Hij het deed, uit liefde voor u?

Dat is wat we ook straks zullen doen, als we het Heilig Avondmaal vieren: door het eten van het brood, door het drinken van de wijn mogen we het weten, zeker weten, we mogen het proeven met onze tong: wij mogen leven van Zijn offer. Omdat Hij ervoor koos om niet Zichzelf te redden, juist daarom redde Hij anderen, juist daarom redde Hij ons. Zijn lichaam, Zijn bloed, ze zijn voor ons geworden: brood des levens, de wijn van Gods Koninkrijk.

'Anderen heeft Hij gered, Zichzelf kan Hij niet redden.' Profetische woorden. En nu vervangen we dat woordje, 'anderen', door puntjes. En ik nodig u uit, als dienaar van Christus, om op die puntjes uw eigen naam in te vullen. 'Victor heeft Hij gered, Zichzelf kán Hij (daarom) niet redden.' 'Elsbeth heeft Hij gered, Zichzelf kán Hij niet redden.'

Jezus is hier, Hij deelt uit, Hij deelt alles uit wat Hij heeft: Zijn lichaam, Zijn bloed. En Hij wil niets liever, Hij wil niets liever, dan ook uw Redder zijn! Amen.